

Foto: Svenska Röda Korset

Foto: Donald Brattöm

Svenska Röda Korsets frivilligpolicy

Beslutat av styrelsen
15 februari 2019

INLEDNING

Frivilliguppdrag i Svenska Röda Korset utgör grunden och ryggraden för organisationens existens. Det är genom frivilligas arbete och engagemang som organisationens uppdrag i huvudsak genomförs.

Denna policy tydliggör Svenska Röda Korsets ansvar, synsätt och åtagande avseende alla frivilliga och dess verksamheter samt fastställer vilka rättigheter och skyldigheter frivilliga har inom Svenska Röda Korset.

Frivillighet i Svenska Röda Korsets innebär ett tydligt sätt för människor att ta ställning för humanitet och solidaritet. Svenska Röda Korset ska genom frivilligheten spela en central roll i samhällsengagemanget både i vardag och kris samt bidra till social hållbarhet och samarbete människor emellan.

Denna policy gäller för dig som är frivillig i Svenska Röda Korset. Det vill säga personer som tillfälligt eller regelbundet utför oavlönade uppdrag organiserade av kretsar eller tjänstepersoner. Förtroendevalda är också frivilliga och omfattas även dem av denna policy.

POLICYÅTAGANDEN

Frivilliguppdrag inom Svenska Röda Korset

- bygger på enskilda människors ideella engagemang, som utförs av fri vilja, det vill säga utan anspråk på egen förtjänst och utan sociala, ekonomiska eller politiska påtryckningar
- organiseras och leds av kretsar eller tjänstepersoner

Frivilliga inom Svenska Röda Korset

- har informerats om vad frivilliguppdraget innebär och vilka krav som ställs
- har tackat ja till ett definierat uppdrag, följer Röda Korsets grundprinciper, uppförandekod, policy, riktlinjer, säkerhetsföreskrifter, styrdokument, samt ger av sin tid för att bidra till att göra skillnad
- ingår i Svenska Röda Korsets övergripande krisberedskapsförmåga och har utifrån sina kunskaper, sitt uppdrag i vardagen och sina förutsättningar en beredskap att agera vid kris
- har rätt till att få fortlöpande psykosocialt stöd både i kontinuerlig verksamhet och vid särskilda krisinsatser
- bör, men behöver inte vara medlemmar i föreningen
- som är förtroendevalda, måste vara medlemmar

BAKGRUND

Svenska Röda Korsets styrelse är ytterst ansvarig för all den verksamhet som bedrivs i Svenska Röda Korsets namn och ska säkerställa att det finns bra stöd i form av styrdokument och verktyg för att förtroendevalda, frivilligledare och frivilliga ska kunna utföra sina uppdrag.

Kretsstyrelsen är ansvarig för verksamhet som organiseras under kretsen både i vardag och kris. Kretsstyrelsen ansvarar även för att säkerställa frivilligas demokratiska inflytande i kretsen och organisation samt för att frivilliga följer fastlagda riktlinjer inom frivillighet och respektive verksamhet. Frivilliga leds företrädesvis av frivilligledare.

Frivilligledare utses av kretsstyrelsen eller tjänsteperson. De som utsett frivilligledaren ansvarar för verksamhetens kvalitet, att verksamheten följer styrdokumentet, att delegera uppgifter samt säkerställa att frivilligledarna får stöd, fortbildning och möjlighet till utveckling inom sitt uppdrag. Frivilligledaren i sin tur, ansvarar för att i samråd med kretsstyrelse, frivilliga och målgrupp planera och utveckla verksamheten utifrån lokala behov.

TILLÄMPNING AV POLICYN

Det övergripande ansvaret för att organisationen lever upp till policyn ligger på Svenska Röda Korsets styrelse och ledningsgrupp. Kretsstyrelserna och regionråden har ansvaret för att verksamheten på lokal nivå bedrivs i linje med policyn. Respektive verksamhetsansvarig är ansvarig för att det finns relevanta rutiner och uppföljning på plats för att säkerställa efterlevnad av policyn. Alla rödakorsare har ett personligt ansvar att själva agera i enlighet med denna policy samt uppmärksamma och agera vid fall av överträdelse mot policyn.

Svenska Röda Korsets styrelse har det yttersta ansvaret för att säkerställa de rättigheter och skyldigheter som denna policy medför mot frivilliga. I stor utsträckning är det kretsstyrelser som har det praktiska ansvaret mot frivilliga genom hela frivilligcykeln – från rekrytering och utbildning till uppföljning. Tjänstepersonsorganisationen ger stöd för detta.

Skyldigheter mot frivilliga

När det gäller stöd till och ansvar för frivilliga gäller några styrande principer för organisationen;

Rekrytering; att denna sker utifrån målgruppens behov och utifrån individens förutsättningar. Att rekryteringen sker utifrån människor olika egenskaper och olika bakgrund vad det gäller kön, ålder, klass, funktionsvariation, etnicitet, sexuell läggning/identitet, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning. Kretsstyrelsen ansvarar också för att säkerställa att frivilliga tar del av frivilligpolicyn, riktlinjer och uppförandekod och nödvändiga säkerhetsföreskrifter före påbörjat uppdrag och åtar sig att följa dessa.

Introduktion och kompetensutveckling; att frivilliga genomgår obligatoriska och verksamhetsspecifika utbildningar samt lämplig introduktion. Att frivilliga kontinuerligt får psykosocialt stöd, kompetensutveckling samt stimulans och uppskattning.

Planering, utförande och uppföljning; genomförs genom att ta tillvara frivilligas synpunkter och erfarenheter vid utformning, utveckling och utvärdering av verksamheten. Frivilliga ska även ersättas för godkända utlägg, som uppdraget medfört samt få lämplig utrustning för uppdraget.

Främjandet av frivilligas säkerhet; säkerställs i verksamheten genom att det kontinuerligt utförs riskbedömningar och vidtas relevanta åtgärder som säkerställer att frivilliga får den kunskap och information som behövs inför uppdraget. Ansvaret för dessa åtgärder ligger hos den som leder verksamheten.

Gränsdragningen vad som är frivillig eller betald insats; görs genom att person som betalas för att utföra ett uppdrag erkänns som anställd eller uppdragstagare.

Samarbete; genom att främja och skapa dialog med aktörer inom privata, ideella och offentliga sektorn i kommunen eller där kretsen verkar. Detta för att kunna genomföra behovsanalyser för att identifiera behov, målgrupper samt bidra till att öka förutsättningarna för frivilligt arbete.

Avskiljas från uppdraget; frivilliga som visar sig vara olämpliga, missköter sina uppgifter eller bryter mot frivilligpolicyn och som efter samtal och stöd inte ändrar sig, avskiljs från sitt uppdrag.

Frivilligas rättigheter och skyldigheter

Som frivillig möter man människor som deltar i olika aktiviteter, som tar emot hjälp och stöd i en svår situation och andra rödakorsare. I mötet med människor får frivilliga ta emot många förtroenden och får insikt i hur människors liv ser ut. Därför ska frivilliga aldrig utnyttja sin position som frivillig på ett olämpligt sätt, och aldrig diskriminera någon enskild person eller grupp, oavsett kön, ålder, etniskt ursprung, religion, sexuell läggning eller funktionsvariation. Frivilliga ska möta alla människor med respekt och ödmjukhet och aldrig uppträda på ett sätt som skadar sin egen eller organisationens trovärdighet.

Som frivillig i Svenska Röda Korset har du ett antal tydliga skyldigheter. Du ska:

- följa de rutiner och åtagande som beskrivs i denna policy
- handla enligt Uppförandekoden och Röda Korsets grundprinciper
- informera dig om samt följa styrdokument (bland annat stadgan), säkerhetsföreskrifter, policys och riktlinjer för verksamheten du är delaktig i
- inte ta emot pengar eller gåvor för eget bruk
- delta i obligatoriska och nödvändiga utbildningar för uppdraget
- sträva efter och verka för hög kvalitet i utförande av ditt uppdrag
- avge tystnadslöfte och underteckna överenskommelse för frivilliga i Svenska Röda Korset
- kunna legitimera dig under frivilliguppdraget

Som frivillig har man rätt till:

- utbildning i rödakorskunskap, ytterligare utbildning och fortbildning som krävs för uppdraget
- ersättning för godkända utlägg
- rätt utrustning/hjälpmiddel för att kunna utföra överenskommet uppdrag
- att avböja ett uppdrag
- lämpligt försäkringsskydd
- att under särskilda omständigheter eller vid särskilda utsatta uppdrag då du som frivilliga själv kan vara sårbar/ utsatt i genomförandet av ditt uppdrag, ska du ha innan åtagandet fått adekvat introduktion, information gällande risker, säkerhetsförfaranden och protokoll, samt genomgång av användning av nödvändig skyddsutrustning. Du ska även ha rätt till psykosocialt stöd och uppbackning under och efter uppdraget.
- möjligheten att föra fram klagomål avseende sådant som handlar om uppdraget inom Svenska Röda Korset samt ge förslag på förbättringar

DEFINITIONER

Frivilliga i Svenska Röda Korset är personer som tillfälligt eller regelbundet utför oavlönade uppdrag organiserade av kretsar eller tjänstepersoner. Förtroendevalda är också frivilliga.

Förtroendevalda är frivilliga som genom stadgeenliga val utses till att styra verksamheten i enlighet med styrdokument och de prioriteringar som Svenska Röda Korsets styrelse beslutat.

REFERENSER

Stadgar: <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/360003842557-Stadgar>

Strategisk inriktning 2020–2023: <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/360003065858-Strategisk-inriktning-2020-2023>

Psykosocialt stöd till dig som frivillig:

<https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/360003979817-Psykosocialt-st%C3%B6d-till-r%C3%B6dakorsare>

VP 2011; IFRC Frivilligpolicy: <https://media.ifrc.org/ifrc/what-we-do/volunteers/volunteering-policy/>

IC Res: 2015 Resolution: http://rcrcconference.org/wp-content/uploads/2015/04/IC32-AR5-Safety-security-volunteers_EN.pdf

Volunteer Charter: <https://media.ifrc.org/wp-content/uploads/sites/5/2018/05/Volunteer-Charter.pdf>

Riskbedömningsmatris: <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/360003090498-Hot-och-s%C3%A4kerhet>

Säkerhetsguiden "Var Försiktig" inkl självbedömningsformuläret:

<https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/360004061817-S%C3%A4kerhetsguide-Safety-Guide-Var-f%C3%B6rsiktig->